

ЮВЕНІЛЬНИЙ ВАГІНІТ У СУКИ (КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК)

Третяк О. О., здобувач вищої освіти ОП «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – Скляр П. М., д. вет. н., професор

Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, Україна

Актуальність напряму досліджень. Запалення піхви є доволі рідкісним захворюванням у собак, яке зазвичай вважається первинним, вторинним або пов'язаним із віком і в більшості випадків часто самообмежується. Ювенільний (препубертатний) вагініт – захворювання, що спостерігається у сук молодого віку (від 2-3 місяців) до настання статевої зрілості, а також у кастрованих тварин, у яких відзначається гіпофункція яєчників та знижений вміст гормонів у крові [1-6].

Первинний або неускладнений вагініт хоч і зустрічається відносно рідко, але зазвичай має бактеріальне походження. Реєструють у молодих не пов'язаних сук і дуже рідко у тих, які вже народжували. Він викликається неспецифічними бактеріями (стрептококи, стафілококи та кишкова паличка), які складають нормальну мікрофлору піхви, але можуть спричинити вагініт у тварин з ослабленим імунітетом. За іншими даними бактеріальний вагініт викликають такі мікроорганізми як *Brucella canis* або *Mycoplasma* spp, а грибовий та вірусний (вірус герпесу собак) вагініти менш поширені [1, 2, 5, 7, 8].

Клінічні ознаки, пов'язані з вагінітом, зазвичай включають набряк вульви, вилизування вульви, полакіурію, нетримання сечі та мукоїдні, слизисто-гнійні та рідше кров'яні або кров'янисті виділення з піхви [1-5]. Однак часто симптомом є гнійні виділення за відсутності ознак системного захворювання. Однак після першого еструсу патологія може спонтанно зникнути, це пов'язано з підвищенням концентрації естрогенів та зрошенням піхви рясним виділенням у період проеструсу. При даному захворюванні антибактеріальна терапія може викликати лише тимчасове покращення стану тварини, але рецидив обов'язково трапиться знову, це пов'язано з незрілістю статевих органів [3, 4, 9].

Лікування вагініту у хворої тварини залежить від наявної форми. У випадку ювенільного вагініту більшість випадків зникає спонтанно з часом [2, 4]. Лікування полягає в зрошенні зовнішніх статевих органів водним розчином антибіотиків або м'якими антисептиками. При призначенні антибіотиків слід пам'ятати про розвиток дисбактеріозу піхви, що характеризується такими захворюваннями, як кандидоз. У деяких випадках хороший ефект спостерігається при призначенні знижених доз кремів або мазей, що містять естрогени.

Хоча хірургічне втручання при вагініті є рідкісним і часто не потрібним, субтотальну вагінектомію було описано для лікування поширеного хронічного вагініту у сук [10, 11].

Мета роботи полягала у дослідженні клінічного випадку ювенільного вагініту у суки.

Методика. Дослідження проводилися в умовах ветеринарної клініки «Альфавет» міста Дніпро.

У ході досліджень користувалися загальноприйнятими методами клінічного дослідження і додатково застосовували лабораторні.

Для лікування використовували:

- хлоргексидин (теплий розчин) – для промивання, 2 рази на добу, 7 діб;
- амоксицилін – підшкірно, по 0,5 мл, 1 раз на день, 7 діб;
- імунофан – підшкірно, 1 мл, 1 раз на день, 5 діб;
- дексаметазон – внутрішньом'язово, по 0,5 мл, 1 раз на день, 5 діб;
- катозал – підшкірно, по 3 мл, 1 раз на день, 3-5 діб.

Основні результати та їх інтерпретація. Зі слів власниці 2 доби тому тварина стала більш занепокоєною, часто стала вилизувати вульву, при цьому були виявлені рідкі слизисті виділення із зовнішніх статевих органів.

При проведенні клінічного дослідження спостерігали запалення піхви, виділення клейкого рідкого ексудату. Волосся злипле в ділянці зовнішніх статевих органів. Шкіра волога, запалена.

За результатами лабораторного дослідження було виявлено незначний лейкоцитоз (11,3 Г/л), еозинофілію (15 %) та підвищення ШОЕ (15 мм / год).

Диференціювали захворювання за допомогою додаткових досліджень від патологій матки та виключили патологій сечовивідних шляхів.

Враховуючи вищезазначене було поставлений діагноз «ювенільний вагініт».

План лікування передбачав:

1. Призначення місцеве зрошування піхви антисептичними розчинами.
2. Застосування антибіотикотерапії.
3. Використання протизапальних, імуностимулюючих препаратів.

У ході лікування спостерігали поступове поліпшення стану та позитивну динаміку – за дві доби зійшов набряк з вульви, а вже на третю добу припинилися витікання. Для закріплення лікувального ефекту терапія була продовжена ще на три доби.

Висновок. Таким чином, діагноз було поставлено на підставі анамнестичних даних (часте вилизування вульви твариною і рідкі слизисті виділення із зовнішніх статевих органів), результатів клінічного дослідження (набряклість та почервоніння зовнішніх статевих органів, виділення з піхви рідкого клейкого прозорого ексудату). За допомогою додаткових методів дослідження виключили патології матки та сечовивідних шляхів.

Було призначене амбулаторне лікування. Кожного дня спостерігали позитивну динаміку і впродовж сімох днів тварина була виписана на стадії клінічного одужання. Ускладнень не виявлено.

Для профілактики ювенального вагініту було рекомендовано:

- утримувати тварину в належних гігієнічних умовах. Приміщення, де знаходиться тварина, має бути чистим, без протягів та вогкості. Підстилку слід регулярно чистити, прати, обробляти дезінфікуючими засобами. Варто виключити купання в холодній воді. Якщо на лежку залишаються сліди виділень, його слід регулярно протирати, а тварині проводити гігієнічні процедури, змиваючи ексудат із петлі кілька разів на день;

забезпечити тварину збалансованою годівлею, що є гарантією міцної імунної системи, здатної протистояти патогенним мікроорганізмам. Достатня кількість вітамінів та мінералів забезпечує місцевий захист слизових оболонок. Харчування хворої тварини має бути легкозасвоюваним, тому жирну, гостру чи солону їжу потрібно повністю виключити. Альтернативою натуральним кормам у цей час мають бути спеціальні дієтичні сухі різновиди, що можна придбати у будь-якому спеціалізованому магазині для домашніх тварин. Вода в мисці обов'язково має бути свіжою і чистою, перебуваючи у вільному для собаки доступі;

- своєчасно лікувати хронічні захворювання сечостатевої системи;

- регулярно вакцинувати тварину, у тому числі від хламідіозу, імунізуючими препаратами, наприклад «ХламіКоном».

Бібліографічний список:

1. Feldman, E. C., & Nelson, R. W. (2004). Vaginal defects, vaginitis, and vaginal infection. *Canine and feline endocrinology and reproduction*, 3, 901-18.
2. Johnston, S. D., Kustritz, M. R., & Olson, P. N. S. (2001). Disorders of the canine vagina, vestibule, and vulva. *Canine and feline theriogenology*, 1, 225-242.
3. Parker, N. A. (1998). Clinical approach to canine vaginitis: a review. In *Proceedings* (pp. 112-115).
4. Martins, M. I. M., Fabretti, A. K., & Sant'Anna, M. C. (2012). Clinical approach to canine vaginitis. *Abordagem clínica da vaginite canina*.
5. Beverly, J. (2003). Vaginal disorders. *Small Animal Theriogenology*, 395-419.

6. Bakker, M. (2015). *Estimation of incidence of the vaginitis/cystitis complex in puppies* (Master's thesis).
7. Doig, P. A., Ruhnke, H. L., & Bosu, W. T. (1981). The genital Mycoplasma and Ureaplasma flora of healthy and diseased dogs. *Canadian Journal of Comparative Medicine*, 45(3), 233.
8. Davidson, A. P. (2001). Frustrating case presentations in canine theriogenology. *Veterinary Clinics: Small Animal Practice*, 31(2), 411-420.
9. Raja, S., Palanisamy, M., Prabakaran, V., Rajkumar, R., Jayaganthan, P., & Ravikumar, R. (2018). Juvenile vaginitis in a doberman pup: a case report. *Indian Veterinary Journal*, 95(11), 67-68.
10. Nelissen, P., & White, R. A. (2012). Subtotal vaginectomy for management of extensive vaginal disease in 11 dogs. *Veterinary Surgery*, 41(4), 495-500.
11. Folk, C. A., Lux, C. N., & DeGroot, W. (2019). Ovariohysterectomy and Partial Vaginectomy for Treatment of Cervicovaginitis in a Dog. *Case Reports in Veterinary Medicine*, 2019.